

Kædning af indeks med forskellige basisår

Skift af basisår pr. januar 2016 I januar 2016 er basisåret (indeksreferenceperioden) i forbruger- og nettoprisindekset skiftet fra 2000=100 til 2015=100. Dette har betydning i forbindelse med indeksregulering. I Statistikbanken, www.statistikbanken.dk, og på www.dst.dk/priser findes der indeks med 2015=100 tilbageberegnet til 2001. Det anbefales at tage udgangspunkt i indeks med 2015=100 ved den fremadrettede indeksregulering.

Hvis et beløb (på fx 1000 kr.) skal reguleres hvert år med udviklingen i januar måneds nettoprisindeks, så kan det regulerede beløb i januar 2016 beregnes som 99,5 (indekset i januar 2016) delt med 98,7 (indekset i januar 2015 med 2015=100) gange de 1000 kr.: $1000 \text{ kr.} * 99,5/98,7 = 1008,11 \text{ kr.}$

Sammenhængende serie af indeks Ønsker man derimod selv at danne en lang serie af to, eller flere, indeks der har forskellige basisår, skal disse indeks kædes (ganges) sammen. For at kunne kæde to indeks sammen, skal en periode (eks. en måned eller et år) være dækket af begge indeks. Den relative forskel mellem de to indeks for den samme periode (fx måned) ganges på de efterfølgende indeks.

Eksempel Som eksempel kan vi tage det samlede nettoprisindeks (00. Nettoprisindeks i alt). I Statistikbanken, www.statistikbanken.dk, er der flere tabeller der viser nettoprisudviklingen for forskellige perioder.

Tabel PRIS7 viser prisudviklingen for nettoprisindekset fra år 2000 til og med december 2015. PRIS7 har 2000 som basisår (gennemsnittet af de 12 månedsindeks for år 2000 er lig 100).

Tabel PRIS114 viser prisudviklingen for nettoprisindekset fra år 2015 og fremad. PRIS114 har 2015 som basisår (2015=100).

I december 2015 (2015M12) er der således to indeks for nettoprisindekset: Det ene indeks er på 132,9 (2000=100) og det andet indeks er på 99,8 (2015=100). Relationen mellem disse to indeks er $132,9/99,8$.

Indeksserie med 2000=100 Ved at kæde indeksene fra år 2015 og fremad på den gamle indeksserie får vi en sammenhængende serie med 2000=100. Det gør man ved at relationen $132,9/99,8$ ganges på de efterfølgende indeks. I januar 2016 bliver nettoprisindekset med 2000=100 således: $132,9/99,8 * 99,5 = 132,5$.

Indeksserie med 2015=100 Ønsker man i stedet at hele indeksserien skal have 2015=100, så ganges relationen $99,8/132,9$ på de indeks som har 2000 som basisår. Dette svarer til de tal, der ligger fra år 2001 til 2015 i PRIS114 i Statistikbanken, når der ses bort fra afrundingsfejl.

De indeks, der ligger i Statistikbanken, er beregnet på uafrundede data, men afrundet til en decimal. Ved sammenligning af indeksene, kan der derfor være afvigelser på decimalerne, da man ved egen kædning anvender afrundede indeks.